

[Holger Eriksen.]

det høje Ting kender alle de Argumenter, der kan anføres for Flertalsvalget. Vi anerkender for saa vidt Berettigelsen af en Del af dem, men de vejer alt for lidt over for Hensynet til at skaffe den ligelige Repræsentation. Gik man over til det rene Flertalsvalg i Enkeltmandskredse, vilde Folketinget, hvis Stemmeafgivningen faldt som hidtil, kun komme til at bestaa af Socialdemokrater og Venstremænd med et Par Konservative som Nummermænd. Heroverfor kan saa indvendes, at et Alliancesystem kunde ændre ved dette Forhold. Det kan det ogsaa. Men dels hindrer et Alliancesystem, at der ved Valget skabes Klarhed over Partiernes Styrke, dels vil det alligevel altid tendere i Retning af at give de store Partier Mandaterne, baade de Mandater, de har Krav paa, og de Mandater, de ikke har Krav paa.

Man har ogsaa nævnt et System med Flertalsvalg i Enkeltmandskredse suppleret med Tillægsmandater. I saa Fald var det rimeligste vel at lave omtrent lige store Valgkredse, saaledes at man kun ved Tillægsmandaternes Fordeling tog Hensyn til de tyndt befolkede Egne. Selv om man nøjedes med 75 Valgkredse og dertil føjede 74 Tillægsmandater, er det dog ikke paa Forhaand givet, at der kunde skabes Ligelighed i Fordelingen. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det let kunde gaa saaledes, at Socialdemokratiet i første Omgang fik flere Mandater, end det skulde have, og jeg kan vel med det samme fastslaa, at Chancerne i den Retning slet ikke har noget som helst tiltrækkende for mit Parti. Dertil kommer, at saadanne Valgkredse vil blive saa store, at de er uoverkommelige under en Valgkamp. Det glæder mig derfor, at den højtærede Indenrigsminister ikke har gjort Forsøg i den Retning.

Ministeren kunde naturligvis ogsaa have stillet Forslag om en Sammenlægning af Amter, men hvis Amtsgrænserne inden for en saadan Sammenlægning helt skulde ophæves, kunde det give uhyrlige Forskydninger i Mandaternes Fordeling, idet man kunde risikere, at de klumpede sammen i enkelte Amter, medens andre Amter næsten ingen Mandater fik. Dette kunde undgaaes ved at betragte de sammenlagte Amter som et Amtsforbund, der først fik tildelt de Mandater, det havde Krav paa, hvorefter man igen efter en indviklet Beregning fordelte Mandaterne paa de Amter, der var tilsluttet Amtsforbundet. Men bortset fra alt andet, som kunde indvendes imod dette, vilde det i alt Fald gøre Loven endnu min-

dre forstaaelig for de fleste, end den er i Forvejen, og det er sikkert ikke det, man skal tilstræbe.

Den samme Indvending kan rejses imod en Bestemmelse om, at et Parti, der var blevet overrepræsenteret, skulde give Afkald paa de Amtsmandater, det havde faaet for meget, saaledes at det blev Mandaterne med den laveste Kvotient, der blev afgivet. Nu er det dog saaledes, at enhver Vælger selve Valgnatten kan udregne, hvor mange Kredsmandater hvert Parti har opnaaet, men det vilde derefter være umuligt. Ligesom en Kandidat troede, at han var valgt, var han det ikke alligevel.

Ministeren har valgt i saa ringe Omfang som muligt at røre ved den gældende Valglovs Opbygning, og dog er det lykkedes ham at fremsætte et Forslag, der ikke blot sikrer, at hvert Parti vil faa det Antal Mandater, det har Krav paa, hvis man anvender Systemet paa sidste Valgs Tal, men som efter en Sandsynlighedsberegning vil kunne give Retfærdighed langt frem i Tiden. Anvendt paa sidste Valg vilde det have givet Socialdemokratiet 7 Tillægsmandater og Venstre 3. Der er altsaa en vis Margin at løbe paa. Naar yderligere dertil kommer, at Lovforslagets Gennemførelse praktisk talt ikke betyder andre Mandatforskydninger end dem, der er forvoldt af Partiernes ændrede Mandattal, har man vistnok Ret til at sige, at det er lykkedes Ministeren at hugge den gordiske Knude over uden at sætte et stort Apparat i Sving i Form af Kredsomlægninger og Kredsnedlæggelser, hvilket bør og formodentlig ogsaa vil lette Forslagets Behandling og Vedtagelse her i Tinget.

Hans Midler har været for det første at udvide Antallet af Medlemmer med 1. Naturligvis yder det kun et beskedent Bidrag, men det bør dog nævnes. Som bekendt fastsætter Grundloven et Maksimum for Antallet af Medlemmer i Folketinget paa 152, medens det hidtil kun har været 149, deraf et for Færøerne. Allerede ved Gennemførelsen af Hasteloven i 1939 kæmpede det ærede Medlem Hr. Rager stærkt for Udvidelsen, men dengang var der ingen Stemning derfor. Siden er den færøske Repræsentation ved en særlig Lov fordoblet, og Tiden maa nu være inde til ogsaa at udvide de øvrige Medlemmers Antal. Man kan spørge, hvorfor man da ikke gaar til Maksimum, men standser ved 151. Men det er velbegrunder, at Ministeren er nøjedes med 151. Der maa ikke skabes nogen, end ikke en kun teoretisk Mulighed for, at Tinget kommer til at bestaa af to nøjagtigt lige